Terreinbeheer door schaapherders (K0931)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Hoeden en begrazen	
Complexiteit:	Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt enerzijds gekenmerkt door routinematige handelingen betreffende het hoeden en begrazen in flexinetten en anderzijds door veel afwisseling afhankelijk van het terrein, de omstandigheden en het begrazingsplan/-schema. De complexiteit wordt bepaald door deze afwisseling in ecologische omstandigheden (aanpassen van het begrazingsplan door bijv. extreme weersomstandigheden). Hij heeft kennis van begrazing van terreinen met schapen, al hoedend met een hond of in flexinetten, en van schapen en honden die hiervoor geschikt zijn en past deze kennis toe. De beginnend beroepsbeoefenaar blijft klantgericht werken (ook bij werkdruk) en houdt rekening met afspraken met de opdrachtgever.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende en begeleidende rol bij het hoeden van de kudde en het begrazen van terreinen. Hij werkt zelfstandig en/of in teamverband met collega's en/of vrijwilligers. Over de uitvoering van de opdracht legt de beginnend beroepsbeoefenaar verantwoording af aan de opdrachtgever en/of aan zijn leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van zijn eigen werk en zijn eigen veiligheid, en voor de gezondheid en het welzijn van de dieren waar hij mee werkt. De schaapherder draagt de verantwoordelijkheid over de kudde en over de uitvoering van het begrazingsplan, waarvoor hij vrijwilligers en (soms) collega-herders begeleidt en de planning bewaakt.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Stelt een begrazingsplan/-schema op en past het aan	De beginnend beroepsbeoefenaar beoordeelt samen met leidinggevende en/of opdrachtgever de situatie in begrazingsterreinen en stelt, afhankelijk van terreintype en ras, een begrazingsplan/-schema op.	De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt met vakdeskundigheid haalbaarheid en begrazingsdruk, -frequentie en -duur, stemt tijdig af en past het begrazingsplan aan bij afwijkende omstandigheden.	De begrazingsplan/-schema is opgesteld en, indien nodig, aangepast, zodat de begrazing planmatig kan worden uitgevoerd volgens de afgesproken situatie.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Hoedt zijn schapen en/of laat ze in flexinetten grazen	De beginnend beroepsbeoefenaar hoedt zijn schaapskudde met zijn hond en/of laat schapen grazen in flexinetten volgens begrazingsplan of -schema over natuurterreinen en openbare weg.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zorgvuldig met gespecialiseerde apparatuur en gereedschap, gaat veilig en ethisch verantwoord met dieren om, verplaatst de kudde gecontroleerd en monitort het begrazingseffect en voer- en wateropname.	De terreinen zijn begraasd volgens de gemaakte afspraken en/of beheerdoelstellingen. De dieren zijn ethisch verantwoorde behandeld. De schapen hebben voldoende en kwalitatief voldoende gegeten.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Verzorgen en fokken	
Complexiteit:	Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door routinematige handelingen betreffende de verzorging van de schapen en door meer afwisselende handelingen betreffende het fokken met de schapen en het behandelen van ziekten of aandoeningen opgelopen tijdens het begrazen van terreinen. Het werken met dieren vraagt om voortdurende alertheid; dieren zijn onvoorspelbaar en elk dier heeft zijn individuele kenmerken en karakter. Belangrijk bij het werk is het werktempo en de afstemming met collega's en/of vrijwilligers. Fouten kunnen voor grote economische schade zorgen en voor dierenleed. De beginnend beroepsbeoefenaar speelt in op de veranderende omstandigheden, omgevingsfactoren en de risico's die dat met zich meebrengt voor zichzelf, de omgeving, de dieren en de planning. Hij heeft kennis van het voeren en verzorgen van de schapen, de voortplanting en de fokkerij en past deze toe.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende en begeleidende rol bij het verzorgen van de schapen en het fokken met de schapen. Hij werkt zelfstandig en/of in teamverband met collega's en/of vrijwilligers. Hij is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van zijn eigen werk en zijn eigen veiligheid en voor de gezondheid en het welzijn van de dieren waar hij mee werkt. Tijdens de aflammerperiode draagt hij de verantwoordelijkheid voor het goed verlopen van het aflammeren.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K2-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Verzorgt de schapen	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt schapen door voermiddelen aan te voeren, op gezette tijden te voeren volgens voerschema's, water te geven en voeropnames bij te stellen bij afwijkingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt systematisch, zorgvuldig en op tempo, stemt tijdig af en gebruikt machines hygiënisch en veilig; hij controleert gezondheid en neemt actie bij afwijkende voer- en wateropname.	De schapen zijn gevoerd en verzorgd, passend bij het schapenras en de begrazingsopdracht. De vachten zijn geschoren, en de behandeling verloopt ethisch verantwoord.

Werkproces: D1-K2-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Fokt met de schapen	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt een fokplan op met een fokdoel en selectiecriteria, meet en beoordeelt ouderdieren en nakomelingen, en past het plan aan.	De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt deskundig het dekkingstijdstip, zorgt voor conditie tijdens dekking en dracht, controleert hoogdrachtige schapen en assisteert ethisch verantwoord bij aflammeren.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het fokprogramma uitgevoerd; de lammetjes zijn geboren en de kudde heeft kwalitatief goede aanwas.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2	1, 2	20
2	D1-K2-W1, D1-K2-W2	3, 4	20

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl